

ERKEN İFA

11. Hukuk Dairesi 2014/17599 E. , 2015/2479 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :TİCARET MAHKEMESİ

Taraflar arasında görülen davada Asliye Ticaret Mahkemesi'nce verilen 16/07/2014 tarih ve 2013/622-2014/458 sayılı kararın Yargıtayca incelenmesi davalı vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve yine dosya içerisindeki dilekçe, layihalar, duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup, incelendikten sonra işin gereği görüşülüp, düşünüldü: Davacı vekili, müvekkili şirketin davalı banka şubesinden kullandığı kredilerin davalı banka tarafından 34.782, 32 TL erken kapama cezası alınarak kapatıldığını, davalı bankanın tek taraflı olarak müvekkiline imzalattığı ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 20. vd. maddeleri uyarınca genel işlem koşulu niteliğinde bulunan hükümlere dayanarak anılan şekilde işlem yapmasının hukuka aykırı olduğunu ileri sürerek, 1.000 TL'nin dava tarihinden itibaren işleyecek avans faiziyle birlikte davalıdan tahsilini talep ve dava etmiş, yargılama sırasında ıslahla talebini 23.011,98 TL'ye yükseltmiştir.

Davalı vekili, müvekkili bankanın taraflar arasındaki sözleşmelerdeki erken kapatma hükümlerine göre kesinti yaptığını ve davacının imzaladığı sözleşmelerin hükümlerine uymak zorunda bulunduğunu savunarak, davanın reddini istemiştir. Mahkemece, iddia, savunma, bilirkişi raporu ve dosya kapsamına göre, taraflar arasında akdedilen kredi sözleşmelerinde yer alan davalı bankanın erken kapama ücreti tahsiline dayanak hükümlerin genel işlem koşulu niteliğinde bulunduğu ve davacının aleyhine olan bu hükümler yazılmamış sayılacağından davalı bankaca tahsil edilen dava konusu erken kapama ücretinin dayanağının ortadan kalktığı gerekçesiyle, davanın kabulü ile taleple bağlı kalınarak 23.011,98 TL'nin avans faiziyle birlikte davalıdan tahsiline karar verilmiştir.

Kararı, davalı vekili temyiz etmiştir.

Dava, taraflar arasındaki ticari nitelikteki kredi sözleşmesinden kaynaklanan borcun erken ifası nedeniyle davalı banka tarafından erken ifada bulunan davacıdan tahsil edilen komisyon tutarının istirdadı istemine ilişkindir. Taraflar arasındaki kredi sözleşmesinin kurulduğu tarih itibarıyla somut olaya uygulanması gereken 6098 sayılı TBK'nın 96. maddesi, "Sözleşmenin hükümlerinden veya özelliğinden ya da durumun gereğinden tarafların aksini kastettikleri anlaşılmadıkça borçlu, edimini sürenin sona ermesinden önce ifa edebilir. Ancak, kanun veya sözleşme ya da âdet gereği olmadıkça borçlu, erken ifada bulunması sebebiyle indirim yapamaz." hükmünü içermektedir. Şu halde, borçlunun borcunun erken ifasına engel bir durum söz konusu olmasa dahi, bu sebeple sözleşme ile kararlaştırılmış toplam borçtan indirim yapılabilmesi, ancak, maddede öngörülen ve istisnai nitelikteki hallerin varlığı halinde mümkündür. Erken ifa halinde, örneğin tüketici kredilerine ilişkin 4077 ve 6502 sayılı kanunlarda öngörüldüğü üzere, emredici nitelikte bir kanun hükmü ve bu hükme dayalı olarak çıkarılan ikincil mevzuat hükümleri ile indirim yapılmasının ve bunun koşullarının belirlenmiş olması halinde, sözleşen taraflarca söz konusu mevzuat hükmüne uyulması gerektiği, tarafların bu hususta sözleşme ile aksine bir

düzenleme yapamayacakları, yapılmış olması halinde ise bunun TBK'nın 27. maddesi uyarınca kesin hükümsüzlük sonucu doğuracağı kuşkusuzdur. Bu durumda, TBK'nın genel işlem koşullarına ilişkin 20 vd. maddelerinin tatbikini gerektirir bir yön bulunmamaktadır.

Şu halde, TBK'nın 96. maddesinde erken ifa halinde indirim yapılamayacağına ilişkin temel kuralın istisnasını teşkil edecek şekilde yapılacak indirimin ve bunun koşullarının sözleşmede belirlenmesi ve söz konusu sözleşmenin TBK'nın 20. maddesi kapsamında kalan bir niteliği olması halinde, sözleşmede borçtan indirim yapılacağına kararlaştırılmış olması ve buna bağlı olarak yapılacak indirimin yine sözleşme ile belirlenen koşullarının, kural olarak borçlunun lehine yapılmış istisnai bir düzenleme niteliğinde olup olmadığına, yapılan sözleşmesel düzenleme ile karşı taraf borçlunun menfaatine aykırı bir durum oluşturulup oluşturulmadığına, somut olaya özgü nedenler de gözetilmek suretiyle, anılan temel kural çerçevesinde irdelenmesi ve bunun sonucuna göre TBK'nın 21. maddesinin uygulanıp uygulanmayacağı, uygulanacak ise ne şekilde uygulanması gerektiği hususları karar yerinde tartışılarak sonuca varılmak gerekir. Mahkemece, yukarıda sayılan hususlarda tatminkar ve denetime elverişli bir inceleme, değerlendirme ve tartışma yapılmaksızın, taraflar arasındaki ticari nitelikte bulunduğu kuşkusuz olan ve bu nedenle 6502 sayılı Kanun kapsamı dışında kalan kredi sözleşmelerinde kararlaştırılan indirim ve koşullarının, borçlu aleyhine sonuç doğuracak nitelikte olduğu kabul edilerek yazılı şekilde karar verilmesi doğru olmamış, bu nedenle davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile yerel mahkeme kararının bozulmasına karar vermek gerekmiştir. SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün davalı yararına BOZULMASINA, ödediği temyiz peşin harcın isteği halinde temyiz eden davalıya iadesine, 25/02/2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.